

Representantforslag nr. 21

(2007-2008)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Tore Sanner og Lars Sponheim

Dokument nr. 8:21 (2007-2008)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Tore Sanner og Lars Sponheim om betinget fritak for arveavgift ved arv av familieeiendommer

Til Stortinget

BAKGRUNN

Den kraftige verdiøkningen på bolig og eiendom de siste årene har ført til at mange familier ved arv ikke har råd til å overta barndomshjem eller hytte som har tilhørt familien i flere generasjoner. Boligprisene har i snitt steget med 60 prosent de siste fire årene. Det betyr en gledelig verdiøkning for mange som eier eiendom. Bunnfradraget i arveavgiften har imidlertid ikke økt i samme tempo. Det betyr at arveavgiften har blitt tyngre å betale. En bolig eller en hytte som har doblet sin verdi fra 1,5 mill. kroner til 3 mill. kroner på noen få år, tilsier nå en arveavgift på godt over 500 000 kroner. Hytter som ligger i de mest attraktive strøkene langs kysten eller i fjellet har steget langt kraftigere enn markedet for øvrig. Forslagsstillerne mener at det ikke er ønskelig med en utvikling hvor familier med vanlige inntekter ikke har råd til å overta en bolig eller eiendom som har vært i familien over tid, og at det kun er de aller rikeste som vil ha mulighet til å beholde eiendommer i ettertraktede områder.

Familieverdier i denne sammenheng er betydelig mer enn bare økonomiske verdier, både som samlingssted for familiene og den affeksjonsverdi det er å kunne komme tilbake til barndommens røtter. Det gjelder for de fleste familier uavhengig av bakgrunn eller økonomi. De aller rikeste vil klare en kostnad på flere hundre tusen kroner ved et arveoppgjør, men de representerer ikke det store flertallet som arver i Nor-

ge. For familier i etableringsfasen og familier med en presset økonomi vil arveavgiften være særlig tung å bære – og for mange tvinge frem uønskede salg av bolig eller hytte som familien kan ha eid i generasjoner.

Regjeringen Bondevik II økte fribeløpet før arveavgiften slår inn fra 200 000 til 250 000 kroner pr. arvelater i 2003 i et samarbeid med Fremskrittspartiet. Videre foreslo den i statsbudsjettet for 2006 å doble dette fribeløpet ytterligere til 550 000 kroner. Regjeringen Stoltenberg II reverserte det i sitt statsbudsjett. De rød-grønne partiene har argumentert for arveavgiften ut ifra at de mener den er målrettet fordelingspolitisk. Det motsatte argumentet, at den fordelingsmessige virkningen av arveavgiften reelt sett var dårlig, var faktisk en hovedbegrunnelse da den sosialdemokratiske regjeringen i Sverige fjernet arveavgiften i 2005.

De høye bolig- og eiendomsprisene tvinger mange familier til å selge barndomshjem og fritidsbolig ved generasjonsskifte fordi arveavgiften blir for høy. Ved budsjettbehandlingen høsten 2006 fremmet de ikke-sosialistiske partiene en avdragsordning uten renter for betaling av arveavgift ved arv av bolig og fritidseiendom fra foreldre til barn. Dette forslaget ble stemt ned av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Regjeringen Bondevik II fikk vedtatt en slik modell for generasjonsskifte i familiebedrifter. Forslagsstillerne ønsker å gjøre det lettere økonomisk ved generasjonsskifte av eiendom fra foreldre til barn, og foreslår at det innføres et betinget fritak for arveavgift av familieeiendommer ved at den som innen familien arver en bolig eller fritidsbolig og selv tar denne i bruk, slipper å betale arveavgift på arvetidspunktet. Arveavgiften utløses først dersom boligen selges. Dette sikrer at arveavgiften, som kan være betydelig, først faller til betaling når verdien av eiendommen realiseres.

Forslagsstillerne mener også det er naturlig at Regjeringen ved utformingen av reglene vurderer praktiske begrensninger på antallet eiendommer som kan overdras innenfor denne ordningen, slik at ordningen ikke kan utnyttes, men bidra til å skjerme familier med vanlige inntekts- og formuesforhold ved generasjonsskifte.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget om å innføre endringer i arveavgiften som medfører at den som arver en bolig eller fritidsbolig og selv tar denne i bruk, slipper å betale arveavgift, men at avgiften først utløses dersom boligen selges. Stortinget ber Regjeringen ved utformingen av reglene vurdere praktiske begrensninger på antallet eiendommer som kan overdras innenfor denne ordningen.

Oslo, 14. november 2007